

Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen yhteistoimintasopimusluonnos

Elvaliok 09.05.2023 § 12

Valmistelija

kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660

Tasavallan presidentti vahvisti 23.3.2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä. Palveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025.

Kainuussa TE-palvelujen siirtymistä kuntiin on valmisteltu yhteisessä alustavan valmistelun työryhmässä joulukuusta 2021 alkaen. Paltamon kunnan edustajina alustavan valmistelun työryhmässä ovat kunnanhallituksen nimeämänä (Khall 29.11.2021 § 318) olleet kehitysjohtaja ja kunnanjohtaja. Alustavan valmistelun työryhmän viimeinen kokous pidettiin 30.3.2023.

Julkisen työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevan lain tultua vahvistetuksi maaliskuussa, nyt ollaan siirtymässä varsinaisen valmistelun vaiheeseen. Ensimmäisenä kuntien käsittelyyn tuodaan aiesopimus koskien TE-palvelujen järjestämistä vuoden 2025 alusta alkaen. Työllisyysalueen lopullinen yhteistyösopimus tulee toimittaa Työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä. Aiesopimusta on valmisteltu kuntien työllisyyspalveluista vastaavien viranhaltijoiden toimesta. Aiesopimus pyydetään käsittelemään kunnissa toukokuun 2023 loppuun mennessä.

Aiesopimus liitteineen esityslistan liitteenä.

Elinvoimavaliokunta käy keskustelua TEPA2024 uudistuksesta ja antaa mahdollisen ohjauksen asian jatkovalmisteluun.

Esittelijä

Tekninen johtaja Mikko Karjalainen, p. 044 2885 500

Elinvoimavaliokunta:

Elinvoimavaliokunta keskusteli TEPA2024 valmistelun tilanteesta ja aiesopimuksesta. Elinvoimavaliokunnassa nousi huoli yrityspalveluiden (työnantajapalvelut) henkilöstön siirrosta sekä roolista palveluiden tuottamisessa TEPA-uudistuksen yhteydessä. Aiesopimuksessa mainitaan, että työnantajapalvelujen henkilöstön asema ja palvelujen tuottaminen valmistellaan erikseen kuntien yrityspalveluiden kanssa. Elinvoimavaliokunta toivoo, että työntekijä- ja yrityspalveluiden tärkeyteen kiinnitetään valmistelussa huomiota, sillä ilman yrityksiä ja yritysten elinvoimaa emme voi myöskään auttaa työllisyyspalveluiden henkilöasiakkaita.

Valmistelija Kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660.

Kajaanin kaupunki on lähettänyt kuntiin 5.5.2023 pyynnön käsitellä aiesopimus Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen perustamisesta toukokuun aikana sekä nimetä edustajansa Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen valmistelutyöryhmään, joka tulee jatkamaan toimintansa lopettaneen Kainuun TE-palvelu-uudistuksen alustavan valmistelun työryhmän työtä työllisyysalueen toiminnan käynnistymiseen saakka. Kajaanin työllisyyspäällikkö Milla Tikkanen valmistelun vetäjänä toimii työryhmän asioiden valmistelijana.

Aiesopimusluonnos liitteenä.

Esittelijä kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösesitys: Kunnanhallitus hyväksyy Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen perustamisen aiesopimuksen sekä nimeää työllisyysalueen valmistelutyöryhmään Paltamon kunnan edustajiksi kunnanjohtajan ja kehitysjohtajan.

Kunnanhallitus: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösesityksen.

Toimeenpano: ote, Kajaanin kaupunki
Muutoksenhakukielto, koskee valmistelua

Valmistelija kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660.

Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen perustamisen aiesopimuksen ovat hyväksyneet kaikki Kainuun kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan kunnista Kuusamo ja Taivalkoski. Viralliset valmistelutyöryhmän kokoukset ovat käynnistyneet 22.8.2023. Kokouksissa on kuntien nimeämien valmistelijoiden kesken valmisteltu varsinaista yhteistoimintasopimusta. Aiesopimuksessa määritelty takaraja sopimuksen valmistumiselle on 13.10.2023.

Yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on sopia sopijakunnille kuuluvasta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesta työvoimapalveluiden järjestämistehtävien hoitamisesta lain 12 §:n tarkoittamalla tavalla.

Sopimusvalmistelussa on vielä avoimia kysymyksiä, joiden ratkaiseminen vaatii kaikkien sopimuskuntien kannanottoa. Tällaisia asioita ovat mm. lain määrittämät siirtyvät tehtävät toiminnoittain ja niiden delegointi sopijakunnille. Kyseinen puute ei ole sellainen, joka

olisi ylivoimainen este sopimuksen hyväksymiselle, koska tehtävien hoidon järjestäminen on määritelty johtokunnan tehtäviin ja toimivaltaan kuuluviksi asioiksi. Lisäksi Kajaanin kaupunki sekä yksittäinen sopijakunta voivat keskenään sopia erikseen määritellyissä tehtävissä työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä (sopimusluonnoksen kohta 4, Kuntalaki 53 – 54 §:t).

Valmistelu on kesken myös työ- ja elinkeinoministeriölle lähetettävän työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelman (380/2023, 15 § ilmoitusvelvollisuus) osalta. Tämä asia on sopimuksen mukaan johtokunnan tehtäviä ja toimivallassa, mutta perustamisvaiheessa po. suunnitelma tulee olla sopijakuntien hyväksymä.

Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Kajaanin kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana. Tämä sopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä. Tehtävien hoitamisessa on kysymys kuntalain mukaisesta lakisääteisestä yhteistoiminnasta, jossa yhteistoimintatehtävien järjestämisvastuu siirretään Kajaanin kaupungin Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen johtokunnalle.

Palveluiden tuottamisen ja henkilöstökustannusten rahoitus tulee suoraan kunnille yleisen valtionosuuden kuntakohtaisena lisäyksenä niiden talousarvioihin vuodesta 2025 alkaen. Työllisyysalueen kunnat sitoutuvat kohdentamaan lisäyksenä saatavan rahoitusosuuden mahdollisimman täysimääräisesti työllisyysalueen TE-palvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen TE-palvelu-uudistuksen rahoituksen kaksivuotisen siirtymäkauden ajan. Työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen sopijakunnat vastaavat täysimääräisesti työllisyysalueen yhteistoimintatehtävien nettokustannuksista. Valmistelun edetessä on tehty vaihtoehtoisia laskelmia kuntakohtaisista nettokustannuksista, joiden eroavuudet ovat olleet marginaalisia.

Henkilöasiakastyötä tekevien siirtymisestä yksittäisten kuntien palvelukseen ja ilmoittautumismenettelystä mihin sopijakuntiin heitä siirtyy, sovitaan sopijakuntien kesken myöhemmin valtiolta siirtyvän henkilöstön määrän ja tehtävien tarkennuttua valtion yhteistoimintamenettelyssä. Kunnat laativat henkilöasiakastyötä tekevän henkilöstön tehtävänkuvat. Pienten kuntien osalta on käyty keskustelua mahdollisesta yhteistyöstä henkilöasiakaspalvelujen tuottamisessa kuten kuntakokeilunkin aikana on tehty ja keskustelut ovat tämän osalta vielä kesken. Paltamon kunta on tuonut valmistelutyöryhmän kokouksissa ja pienten kuntien välisissä valmistelukokouksissa esille, että se olisi myös jatkossa valmis toimimaan Kainuun pienten kuntien osalta työvoimaviranomaisen lakisääteisten henkilöasiakaspalvelujen tuottajana.

Koska sopimusluonnoksessa on edelleen kohtia, joista ei ole kaikkien kuntien kanta tiedossa, on perusteltua delegoida lopullisen sopimuksen hyväksyminen kunnanhallitukselle, jotta yhteistoimintasopimus saadaan hyväksytyä toimivaltaisessa

toimielimessä viimeistään lokakuun 2023 loppuun mennessä
lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Luonnosversio 30.8.2023 yhteistoimintasopimuksesta liitteenä.

Esittelijä kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää
1. hyväksyä osaltaan Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnoksen
2. esittää sopimusluonnoksen hyväksymistä edelleen kunnanvaltuustolle siten, että lopullisen liitteet sisältävän sopimuksen hyväksyminen delegoidaan kunnanhallitukselle.

Kunnanhallitus: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Toimeenpano: kunnanvaltuuston käsittelyyn.
Muutoksenhakukielto (asia koskee valmistelua).

KVa 21.09.2023 § 35
144/00.04.02/2023

Julkinen

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto
1. hyväksyy Kainuu-Koillimaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnoksen
2. delegoi kunnanhallitukselle lopullisen, liitteet sisältävän sopimuksen hyväksymisen

Kunnanvaltuusto: Kunnanvaltuusto
1. hyväksyi Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen luonnoksen
2. delegoi kunnanhallitukselle lopullisen, liitteet sisältävän sopimuksen hyväksymisen.

Toimeenpano: ote, kehitysjohtaja
Muutoksenhaku: Kunnallisvalitusosoitus